

Basının ve Kamuoyunun Dikkatine

21 MAYIS DÜNYA SÜT GÜNÜ SAĞLIKLI TOPLUM İÇİN BAŞTA SÜT OLMAK ÜZERE HAYVANSAL ÜRÜN TÜKETİMİ ARTTIRILMALIDIR

Süt, ülkenin hayvansal üretim dengeleri ve insan beslenmesi açısından stratejik ve vazgeçilmez bir üründür. Gelişmiş ülkelerde kişi başına süt tüketimi, yıllık 250-300 litre arasında değişirken Türkiye’de bu rakam ortalama 130-140 litre ile sınırlı kalmaktadır. Ülkemizde üretilen sütün sadece %40’ı sanayide işlenmektedir. Sektörde kayıt dışılık yakıcı bir sorun olarak devam etmektedir. Üretici örgütlerinin yetersizliği de kayıt dışılığı körüklemektedir.

Küçük ölçekli, dağınık ve çok sayıda örgütsüz süt üreticisi, araçlara teslim olarak ürünlerini düşük fiyatlarla pazarlamakta, tüketici ise yüksek süt fiyatları nedeniyle sanayi sütü dışı alternatiflere kayabilmektedir.

Üreticinin bilinçli olmaması ve ahır hijyeninin sağlanamaması nedeni ile çiğ sütlerimizin mikrobiyal yükü çok fazladır. Bu durum işlenmiş süt üretiminde kaliteyi olumsuz etkilediği gibi, tüketici sağlığı açısından risk oluşturmakta ve süt ürünlerinin ihracat şansını kısıtlamaktadır. Fiyatların alım gücüne göre yüksek seyretmesi, tüketicilerimizin sokak sütü tüketmeyi tercih etmelerine neden olabilmektedir. Pastörize ve sterilize sütün koruyucu madde içerdiği yönündeki yanlış kanı ve sözde “bilimsel” açıklamalar da sokak sütü tüketimini teşvik etmektedir. Oysa sokak sütleri; çevresel etkenler, yem, taşındığı kaplar gibi çok çeşitli kaynaklardan aldığı birçok fiziki ve kimyasal zararlı maddeyi bünyesinde barındırmakta, hiçbir teknolojik işlem uygulanmadan satışa çıktığından, zararlı mikroorganizmaların üremesine uygun ortamlar yaratmakta, bu nedenle de sağlık riski oluşturmaktadır.

Son dönemde et fiyatlarında görülen artış eğilimi ile ülkemiz et ithalatı yapma noktasına getirilmiştir. Bunun ortaya çıkmasında fiyat spekülasyonları olduğu kadar hayvancılığın geliştirilmesi için uzun vadeli ve istikrarlı politikaların uygulanamamış olması ve bu spekülasyonları önleyecek “Müdahale Kurumları”nın bulunmaması da önemli bir etkidir. Süt hayvancılığı ülkemizde et hayvancılığını besleyen önemli bir üretim dalıdır. Süt hayvancılığının sorunları ile et hayvancılığının sorunlarının birbirinden ayrılmayacağı; sorunlar bir bütün olarak ele alınmadıkça çözüm üretilemeyeceği görülmelidir. Süt ile et arasındaki doğrudan birbirini etkileyen sorunların en aza indirgenmesi ve hayvancılıkla uğraşan çiftçilerin üretimden uzaklaşmasına engel olunması önümüzdeki dönemde en önemli politika önceliklerinden olmalıdır.

Kontrol ve denetimin etkinliği, üreticinin bilinç düzeyinin yükseltilmesi, kayıt dışılığın önlenmesi ve tüketicinin kaliteli ve güvenli hayvansal ürünlere mümkün olan en ekonomik biçimde ulaşmasının sağlanması için gereken politikalar, ilgili tüm tarafların katılımı ile belirlenmeli ve bu amaca yönelik yeterli kaynak ayrılmalıdır.

BAŞTA SÜT OLMAK ÜZERE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN GÜVENLİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR BİÇİMDE ÜRETİLDİĞİ VE TÜKETİLEBİLDİĞİ BİR ÜLKE OLMAK MÜMKÜNDÜR.

Petek ATAMAN
TMMOB Gıda Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı